

grobnem napisu Apolonovo mašče-
vanje:

Vedoč, da poprej se izkašlja kot On,
mu grobni napis je iztuhtal Simon:
Bil naš Homerid je polbogu enak,
a tekmeč Apolon je strelec krepak:
njegova ga strela
v srce je zadela
kai lyse de gyia —
v naročju ga nosi zdaj sveta Lucija...

Kragelj se je »ustrašil« strašnega
maščevanja in obljubil, da prevede
Homerja tudi še v verzih. In Gregor-
čič ga je spet dražil in izpodbujal:

Le hitro, Andrej'c!
Na pegaza spravi naj se Odisej'c!
Saj boljše vse bo kot Pušice Preširna
in čudila bo se Slovenija širna...
26. XII. 1900.

S. Gregorčič, ex-poet.

K tem Gregorčičevim prigodnicam
morem zdaj dodati še eno, ki je
pesnik ni priobčil nikjer in
se nam je ohranila v prepisu.
Pesem, ki nima naslova, lahko na-
slovimo

Novomašniku Jos. Poljšaku.

Zapustil boš dom in vinograd očeta,
zapustil boš ljubljeni rojstveni kraj,
tje žene Te duša, za bližnjega vneta,
med ljudstvo neznanu v neznani Ti
kraj.

Ni svet Te premotil z vabljivo lepoto,
za svetno vživanje ni bilo Ti mar,
Gospodov vinograd izvolil si v doto,
izbral si svoj delež — Gospodov oltar.

Vinograd prostoren in dela obilno,
»Bogata je žetev«, — Gospod je dejal,
»a delavcev vrlih pomanjkanje silno«
med delavce torej si Ti se podal.

Le delaj, prijatelj moj mladi, možato,
Gospod ne ostane nikomur dolžan,
prejel boš, ne dvomi, plačilo bogato,
ko pride plačila velikega dan!

Torej novomašna prigodnica, ki
se vredno pridružuje Daritvi, Življe-
nje ni praznik in Kelihu življenja.
Pesnik jo je zložil neposredno pred
12. septembrom 1875. Zakaj? Posve-

čena je Josipu Poljšaku, ki se je rodil
11. X. 1850 v Šmarjah na Vipavskem,
študiral v Gorici, bil 29. avgusta 1875
posvečen in nato pel 12. septembra
doma novo mašo, nakar je bil v raz-
nih krajih kaplan ter od leta 1885.
kot župnik v Prvačini pri Gorici so-
sed Gregorčičev, ko je prišel na Gra-
dišče. Ob Poljšakovi novi maši je bil
Gregorčič kaplan v Rihenbergu in ga
je novomašnik gotovo povabil na svo-
je slavje. Verjetno je, da je Gregorčič
s to prigodnico napil novomašniku
pri slavnostnem obedu.

Pesem sem dobil v prepisu Blaža
Bevka, znanega predvojnega gori-
škega »pesnika«. Kot je razvidno z
ene strani prvega lista, na katerem
je zapisana pesem, je bil Bevk slav-
nostni govornik na novi maši Ivana
Spitzerja, reda sv. Fr. p. Dionizija,
v Domačalah na Koroškem. Bevk si
je to Gregorčičevo prigodnico pač iz-
posodil, da jo je uporabil pri svojem
govoru. Kako je prišel Bevk do tega,
da je pridigoval koroškemu franči-
škanskemu novomašniku? Verjetno
je, da je bil Spitzer na goriški Ko-
stanjevici in obiskoval goriško bogo-
slovje, od koder ga je poznal. Bevk
se je ob podpisu označil kot »coope-
rator« v Podmelcu, pod pesmijo pa
je napisal: »Simon Gregorčič pesnik
kaplan v Rihenbergu p. č. g. Jos.
Poljšaku sedaj župniku v Prvačini
pri Gorici povodom nove maše 12/9
1875.« Svoj govor s pesmijo je poslal
pozneje »Duhovnemu pastirju«, ka-
terege je urejeval Alojzij Stroj.

Toliko o tej doslej še nepriobčeni
Gregorčičevi prigodnici, ki se mi zdi
vredna, da jo spoznamo in kdaj uvr-
stimo v Gregorčičevo zbrano delo.
Gospodu kanoniku Stroju, ki jo je
ohranil in mi jo dal v uporabo, se
prav lepo zahvaljujem. Vsak drobec
»raztresenih udov« Gregorčičevih nam
je drag za poznavanje njegove »gla-
ve in srca«. Iz te prigodnice vnovič
spoznamo, kako je pesnik visoko in
lepo pojmoval duhovniški poklic, za
katerega se je bil tudi sam odločil
in ga je vzorno opravljal, o čemer
priča izredno priznanje goriškega or-
dinariata. (Gl. Mentor 1938/39, str. 145.)

Dr. Joža Lovrenčič.